

יום א', א' דראש חודש חשון תשע"ז (01 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, '78

היום א' דראש חודש חשון: "זה-היום עשה ה' נגילה וְנִשְׂמָחָה בּוֹ!" [תהלים קי"ח 24]

היום, לפני 58 שנה, ב-ל' בתשרי/א' דראש חודש חשון ה'תשי"ט (14 באוקטובר '58 למניינם), הונחה אבן הפינה למשכן הכנסת במקומו הקבע בירושלים. משכן הכנסת הוא מקום פעילותה העיקרי של הכנסת. הוא שוכן בקריית הממשלה שבגבעת רם בירושלים.

הנחת אבן הפינה למשכן הכנסת בירושלים

ב-18 באפריל '48 הוקמה מועצת העם. עם הכרזת העצמאות הפכה מועצת העם למועצת המדינה הזמנית ולגוף המחוקק של המדינה החדשה. הכנסת הראשונה קיימה את ארבע ישיבותיה הראשונות בבניין הסוכנות היהודית בירושלים (בין ה-14 בפברואר ל-17 בפברואר '49), והחל מה-8 במרץ אותה שנה, התכנסה בתל אביב. הישיבות שהתקיימו בתל אביב - הן ישיבות הכנסת הראשונה, והן ישיבות מועצת המדינה הזמנית שקדמה לה - נערכו במספר מקומות בתל אביב: מוזיאון תל אביב (אז בבית דיזנגוף), ובניין קולנוע קסם שבכיכר הכנסת.

ב-26 בדצמבר '49 עלתה הכנסת לירושלים. תחילה, קיימה את ישיבותיה בבניין הסוכנות היהודית, והחל מה-13 במרץ '50 ישבה בבית פרומין שבמרכז העיר.

שנים ראשונות

כבר באפריל '49 דובר על הקמת משכן הכנסת בגבעת רם. בתחילה הוצע להקימו לצד בנייני האומה (הנחנך בשנת 1951), זאת כדי ליצור קשר סמלי בין העם היושב בארץ לבין יהדות התפוצות (שנהגה לקיים קונגרסים וועידות בבנייני האומה). מיקומו של המשכן בתוך מתחם קריית הממשלה השתנה בתוכניות השונות: באחת מהן תוכננה הכנסת בצדה הצפוני-מערבי של רחבה ייצוגית, בצד בית הנשיא ומשרד ראש הממשלה; ובאחרת, היא ממוקמת באמצע קריית הממשלה ומוקפת במשרד ראש הממשלה, משרד החוץ ומשרד האוצר; בית הנשיא, בתוכנית זו, שוכן על גבעה בחלקה הדרומי-מזרחי של הקריה (עליה נבנתה בסופו של דבר הכנסת עצמה). לבסוף הוחלט ב-'55 שמן הראוי שהמשכן יהיה לצד קריית הממשלה, במקומו הנוכחי, ולא בתוכה, זאת כדי לסמל את הפרדת הרשויות ומשיקולים של סדרי תנועה, גישה של הציבור הרחב למבנה ושעות העבודה של הכנסת. ב-25 ביולי '56 הוכרזה תחרות לבניית המשכן, אבל בשל העובדה שלא היה מימון לבנייה רוב האדריכלים בישראל לא נגשו לתחרות.

”ויהי החודש הזה סוף וקץ לכל צרותינו...” [מתוך תפילת מוסף לראש חודש]

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה לחודש טוב וליום טוב ונעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לפדיון נפשם של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה לכל חולי ישראל

יום א', א' דראש חודש חשון תשע"ז (01 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, '78

החלטת חבר השופטים, 24 ביולי '57

ב-24 ביולי '57 פורסם שבתחרות זכתה תוכניתו של האדריכל **יוסף קלארווין**. תשעה ימים לפני כן נודע שהברון ג'יימס דה רוטשילד הוריש סכום של 1.25 מיליון לירות שטרלינג (6 מיליון לירות ישראליות) למימון הבנייה.

חבר השופטים נימק את החלטתו:

- הבניין מבטא יפה ומשרת את ייעודו המיוחד על ידי העמדתו על רמה בעלת ממדים לא מוגזמים... ועל ידי הופעה אצילה של גוף הבניין מכל הצדדים... השימוש ברמזים קלסיים בקומפוזיציה הארכיטקטונית מעניק לבניין את הסגולה לעודד יראת כבוד לכל המתקרב אליו

תוצאות התחרות עוררו סערה בקרב אדריכלים בישראל. העיתונאי **אורי אבנרי** פרסם בשבועון 'העולם הזה' כתבה שטענה כי בפרסום תוצאות התחרות יש חשד לפרוטקציה ולשיפוט לקוי. בישיבה שערך הוועד הארצי של איגוד הארכיטקטים הוחלט לפעול כנגד הקמת משכן הכנסת לפי התוכנית שנבחרה. יושב ראש הכנסת **יוסף שפרינצק** הורה להקים ועדת מומחים, אשר **פסקה לבסוף לטובת התוכנית הזוכה בתחרות.**

[כאמור], **אבן הפינה הונחה ב-14 באוקטובר '58** (היום, ב-ל" בתשרי) במעמד נשיא המדינה **יצחק בן צבי**, ואלמנת התורם, **הברונית דורותי רוטשילד**. אולם הן התוכנית עצמה, והן עצם זכייתו של קלארווין נותרו שנויות במחלוקת, ולכן בתהליך התכנון שותפו אדריכלים נוספים, בהם דב כרמי ובנו רם. הערכת התקציב הראשונה עמדה על כ-9 מיליון ל"י, אולם התקציב הסופי עמד על למעלה מ-20 מיליון ל"י. הבנייה נעשה על ידי יחידת הסמך הממשלתית מע"צ, והקבלן הראשי היה חברת סולל בונה. עיצוב פנים הבניין הופקד בין השאר בידי דורה גד. את הקיר הדרומי של אולם המליאה, הקיר שמאחורי בימת היושב ראש עיצב דני קרוון, ושם היצירה: **"שאלו שלום ירושלם ישליו אהבך."**

באותו תאריך, 46 שנה לאחר מכן, בשנת ה'תשס"ב - שר התיירות, רחבעם זאבי, נרצח בידי מחבלים.

"ויהי החודש הזה סוף וקץ לכל צרותינו..." [מתוך תפילת מוסף לראש חודש]

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה לחודש טוב וליום טוב ונעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לפדיון נפשם של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה לכל חולי ישראל